

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 6. kesäkuuta 2017
(OR. en)

10031/17

Toimielinten välinen asia:
2012/0193 (COD)

DROIPEN 83
JAI 579
GAF 26
FIN 353
CADREFIN 68
FISC 126
CODEC 995

SAATE

Lähettiläjä:	Euroopan komission pääsihteerin puolesta Jordi AYET PUIGARNAU, johtaja
Saapunut:	16. toukokuuta 2017
Vastaanottaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopan unionin neuvoston pääsihteerin
Kom:n asiak. nro:	COM(2017) 246 final
Asia:	KOMISSIO TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 6 kohdan mukaisesti neuvoston ensimmäisessä käsittelyssä vahvistamasta kannasta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin antamiseksi unionin taloudellisiin etuihin vaikuttavien petosten ja muiden laittomien toimien torjunnasta rikosoikeudellisin keinoin

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2017) 246 final.

Liite: COM(2017) 246 final

Bryssel 16.5.2017
COM(2017) 246 final

2012/0193 (COD)

**KOMISSION TIEDONANTO
EUROOPAN PARLAMENTILLE**

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 6 kohdan mukaisesti

neuvoston ensimmäisessä käsittelyssä vahvistamasta kannasta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin antamiseksi unionin taloudellisiin etuihin vaikuttavien petosten ja muiden laittomien toimien torjunnasta rikosoikeudellisin keinoin

**KOMISSIION TIEDONANTO
EUROOPAN PARLAMENTILLE**

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 6 kohdan mukaisesti

neuvoston ensimmäisessä käsittelyssä vahvistamasta kannasta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin antamiseksi unionin taloudellisiin etuihin vaikuttavien petosten ja muiden laittomien toimien torjunnasta rikosoikeudellisin keinoin

1. TAUSTA

Päivä, jona ehdotus on toimitettu Euroopan parlamentille ja neuvostolle (asiakirja COM(2012) 363 final – 2012/193 COD): 11. heinäkuuta 2012

Päivä, jona Euroopan talous- ja sosiaalikomitea on antanut – lausuntonsa:

Päivä, jona alueiden komitea on antanut lausuntonsa: 18. joulukuuta 2012

Päivä, jona Euroopan parlamentti on vahvistanut ensimmäisen käsittelyn kantansa: 16. huhtikuuta 2014

Päivä, jona neuvosto on vahvistanut kantansa ensimmäisessä käsittelyssä: 25. huhtikuuta 2017

2. KOMISSIION EHDOTUKSEN TAVOITE

Ehdotetun direktiivin tarkoituksena on vahvistaa vähimmäissäännöt, jotka koskevat rikosten, seuraamusten ja vanhentumisaikojen määrittelyä unionin taloudellisiin etuihin vaikuttavien petosten ja muiden laittomien toimien torjunnan alalla; sen tavoitteena on edistää tehokkaasti parempaa suojaa kyseisiin taloudellisiin etuihin vaikuttavalta rikollisuudelta alaa koskevan unionin säännösten mukaisesti. Direktiivillä parannetaan Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta tehtyyn vuoden 1995 yleissopimukseen¹, jäljempänä 'yleissopimus', perustuvaa nykyistä suojaa, ja se korvaa kyseisen yleissopimuksen niiden jäsenvaltioiden osalta, joita yleissopimus sitoo.

3. NEUVOSTON KANTAA KOSKEVAT HUOMAUTUKSET

Neuvoston ensimmäisen käsittelyn kannassa on direktiivin aineellisten säännösten osalta otettu huomioon neuvoston ja Euroopan parlamentin välillä käydyissä neuvotteluissa komission avustuksella aikaansaatut kompromissit.

Neuvoston ensimmäisen käsittelyn kannassa säilytetään komission ehdotuksen tavoitteet kaikilta osin. Direktiivin säännöt ovat yleissopimusta selkeämpiä ja tiukempia monissa

¹ EYVL C 316, 27.11.1995, s. 48.

tärkeissä kysymyksissä. Rikosten määrittelyn osalta direktiivissä päivitetään aktiivisen ja passiivisen korruption määritelmiä, säädetään uudentyyppisestä rikoslajista ”varojen väärinkäyttö”, millä tarkoitetaan sellaista virkamiesten sääntöjenvastaista toimintaa, joka ei rajoitu pelkkään petokselliseen menettelyyn, sekä päivitetään virkamiehen käsitteen määritelmää.

Neuvoston alustavan näkemyksen mukaan arvonlisäveroon (alv) kohdistuvat petokset olisi pitänyt jättää direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle. Neuvoston ensimmäisen käsittelyn kantaan on kuitenkin sisällytetty vakavan alv-petoksen käsite. Sen mukaan jäsenvaltioiden on kriminalisoitava yhteiseen alv-järjestelmään kohdistuvat petokset ainakin silloin, kun ne ovat yhteydessä kahden tai useamman jäsenvaltion alueeseen ja niistä aiheutuva kokonaisvahinko on vähintään 10 miljoonaa euroa. Komissio oli alusta alkaen sitä mieltä, että alv-petosten olisi kuuluttava direktiivin soveltamisalaan, samaan tapaan kuin ne nykyisin kuuluvat yleissopimuksen soveltamisalaan². Komission mielestä on välttämätöntä, että ainakin vakavat rajatylittävät alv-petokset sisällytetään direktiiviin, jotta ei heikennetä suojan tasoa yleissopimuksen tarjoamasta tasosta vaan säilytetään unionin laajuiset alv-petoksia koskevat vähimmäissäännöt ja siten varmistetaan, että unionin taloudellisia etuja suojataan yhdenmukaisesti ja nykyistä paremmin. Komissio hyväksyy sen, ettei direktiivi kata kaikkia alv-petoksia vaan vain vakavat tapaukset, ja toteaa, että 10 miljoonan euron kynnykseen sovelletaan tarkistuslauseketta.

Direktiivissä yhdenmukaistetaan luonnollisille henkilöille määrättävät rikosoikeudelliset enimmäisseuraamukset. Näihin kuuluu enimmäisrangaistus, joka on vähintään neljä vuotta vankeutta ja jota sovelletaan sellaisiin direktiivissä tarkoitettuihin rikoksiin, joista aiheutuu merkittävää vahinkoa tai etua, tai kun tällainen seuraamus on muiden kansallisessa lainsäädännössä määriteltyjen vakavien asianhaarojen vuoksi perusteltu.

Yleissopimuksessa ei ollut määräyksiä vanhentumisajoista. Sen sijaan direktiivissä annetaan uudet, sitovat säännöt unionin talousarvioon vaikuttavien rikosten vanhentumisajoista ja muun muassa niiden keskeyttämisestä. Näiden sääntöjen ansiosta lainvalvonta- ja oikeusviranomaiset voivat huolehtia kyseisten rikosten tehokkaasta tutkinnasta ja niihin liittyvästä syytteenpanosta, tuomitsemisesta ja seuraamusten täytäntöönpanosta.

Oikeusperustan osalta komission ehdotus perustui SEUT-sopimuksen 325 artiklan 4 kohtaan. Neuvosto ja Euroopan parlamentti olivat kuitenkin yhtä mieltä siitä, että SEUT-sopimuksen 83 artiklan 1 ja 2 kohta muodostavat oikean oikeusperustan vahvistettaessa vähimmäissääntöjä, jotka koskevat rikosten ja seuraamusten määrittelyä, myös unionin taloudellisiin etuihin vaikuttavien petosten alalla. Niinpä neuvosto hyväksyi ensimmäisen käsittelyn kannassaan direktiiviehdotuksen SEUT-sopimuksen 83 artiklan 2 kohdan perusteella.

Edellä esitetyn johdosta komissio esitti 7. helmikuuta 2017, kun neuvosto pääsi poliittiseen yhteisymmärrykseen direktiivistä, ja 25. huhtikuuta 2017, kun neuvosto vahvisti ensimmäisen käsittelyn kantansa, seuraavan lausuman:

”Komissio ei vastusta direktiivin aineellisia säännöksiä, mutta katsoo, että direktiivin olisi pitänyt perustua SEUT-sopimuksen 325 artiklaan, ja varaa itselleen oikeuden panna vireille oikeusperustaa koskevia oikeustoimia unionin tuomioistuimessa.”

² Unionin tuomioistuin vahvisti tämän tulkinnan asiassa C-105/14, Taricco 8. syyskuuta 2015 antamassaan tuomiossa.

4. PÄÄTELMÄT

Näin ollen komissio tukee neuvoston ensimmäisen käsittelyn kantaa direktiivin aineellisten säännösten osalta. Komissio katsoo kuitenkin, että direktiivin olisi pitänyt perustua SEUT-sopimuksen 325 artiklaan, ja varaa itselleen oikeuden panna vireille oikeusperustaa koskevia oikeustoimia unionin tuomioistuimessa.